

Hedmarksskogbruket 1987

Utgitt av Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

Et skogbruksår preget av livlig virksomhet på alle fagfelter

Balanse mellom virkestilgang og avvirkning

Det årlige balansekvantum for salg i Hedmark er beregnet til 2,5 millioner kubikkmeter. Årets avvirkning nådde praktisk talt dette nivå. Dette innebærer at Kontaktutvalgets målsetting for avvirkningen i Hedmark er nådd - tidligere enn ventet.

Sett i forhold til året før, økte avvirkningen med ca 200.000 kubikkmeter - eller ca 9 %. Verdien av tømmeravvirkningen steg med ca 17 %, og er nå oppe i nær 800 millioner kroner. Avvirkningen i Hedmark har hatt en positiv utvikling gjennom den siste 5-års perioden, med en samlet stigning på nær 25 %.

Omfanget av tynningshogster viser fortsatt en økning, selv om høstens stormfellingene satte en stopper for virksomheten hos mange skogeiere på et tidligere tidspunkt enn forutsatt.

Skogbruksplanlegging

Denne virksomheten gjennomføres nå i hovedsak som områdetakster, i henhold til en langtidsplan. I 1987 ble ca 15 % av fylkets skogareal taksert og registreringene omfattet ca 1.600 skogeiendommer. Områdetakstene følges systematisk opp med kurs-tilbud til de skogeiere som har bestilt plan. Utarbeidelse av et konkret handlingsprogram for skogbruket på eiendommen - en årsplan - utgjør hovedinnholdet i skogeiarkursene.

Det utarbeides i tillegg oversikt over skogforholdene i kommunen, enten ved å sette sammen data fra områdetakstene eller ved egne registreringer.

Gledelig økning i skogkulturarbeidene

Landsskogtakseringens siste oversikt over skogressursene i Hedmark (1982-1983) viste adskillig hogstklasse I (snaumark).

Kontaktutvalget prioriterte derfor markberedning og planting som særlig viktige tiltak i Hedmarksskogbruket.

Markberedningen viser en økning på omtrent 50 % i 1987. Også plantingene har tatt seg godt opp. Omfanget av ungskogpleien økte med 11 % i 1987,

og det er grunn til å merke seg at dekkarkostnadene i ungskogpleien er uendret i forhold til fjoråret. Sett under ett var skogkulturaraktiviteten svært tilfredsstillende i 1987. Den begrensende faktor på fagfeltet er nå tilgangen på arbeidskraft, et fagområde som for tiden er under utredning gjennom et eget prosjekttiltak.

Skogsvegbyggingen

Bygging av skogsveger utgjør fortsatt et viktig fagfelt i Hedmarksskogbruket. Det skjer en dreining i retning av mer ombygging av eldre veger, mens omfanget av nybyggingen avtar noe.

Oversikten over skogsvegbyggingen i 1987 viser nedgang i fullførte anlegg, mens enhetskostnadene (kr/m) har økt betydelig. Det har gått med mer av både skogavgift og statstilskudd til skogsvegbygging enn året før, og i tillegg til de fullførte anlegg i året er det en rekke veger under arbeid.

Skogavgift og statstilskudd

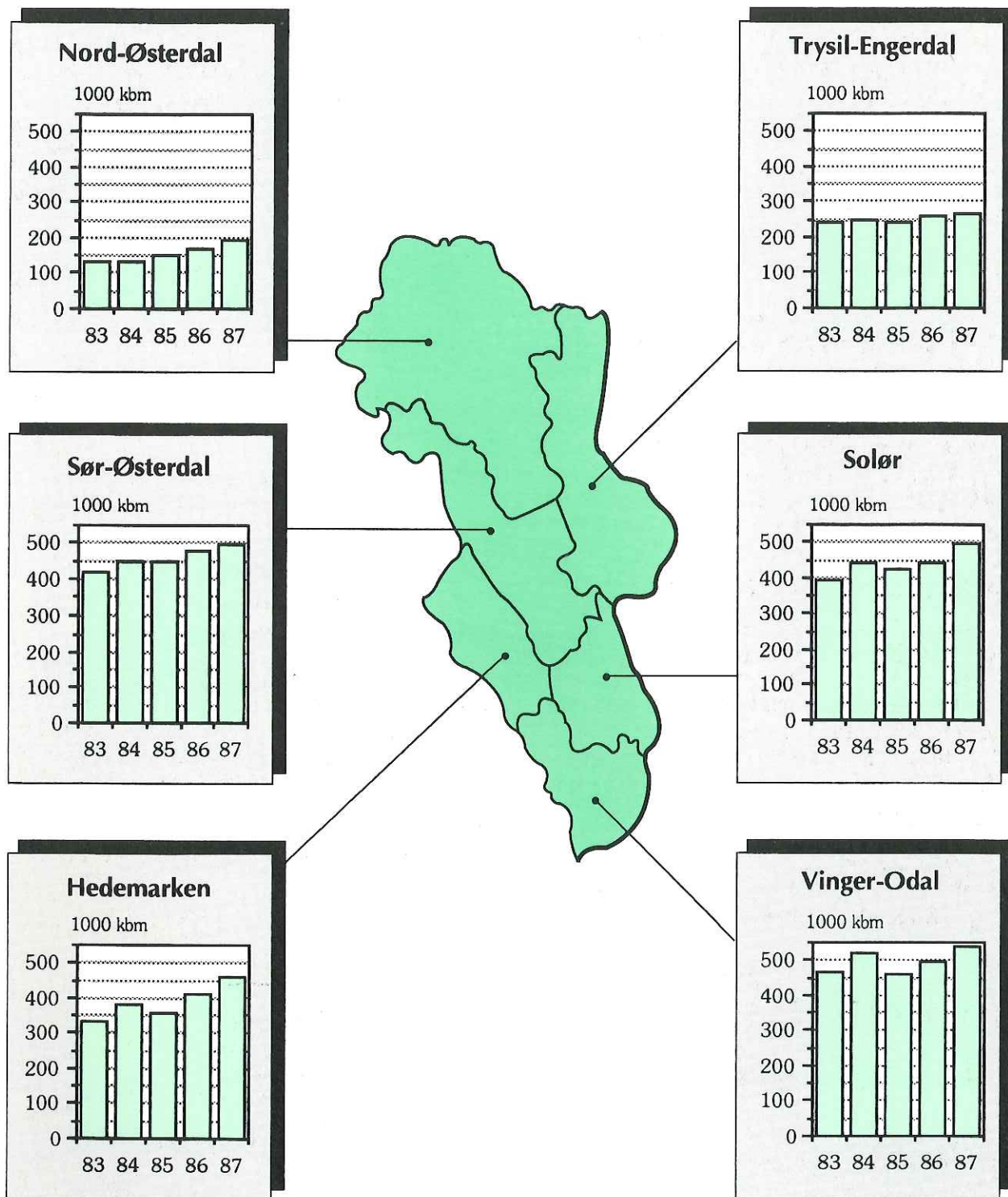
Skogavgift og statstilskudd utgjør det overveiende finansieringsgrunnlaget for investeringene i Hedmarksskogbruket.

Den betydelige avvirkningsøkningen har medført at innbetalt skogavgift har steget betraktelig, og at skogavgiftsbeholdningen har økt i løpet av året. Det er allikevel godt samsvar mellom årlige inntekter og utgifter på skogavgiftskonti, når det tas hensyn til den forsinkelse som ligger i systemet. Investeringene i Hedmarksskogbruket i året utgjør omtrent det samme beløp som sto inne ved årets begynnelse.

Kontaktutvalget for skogbruket i Hedmark

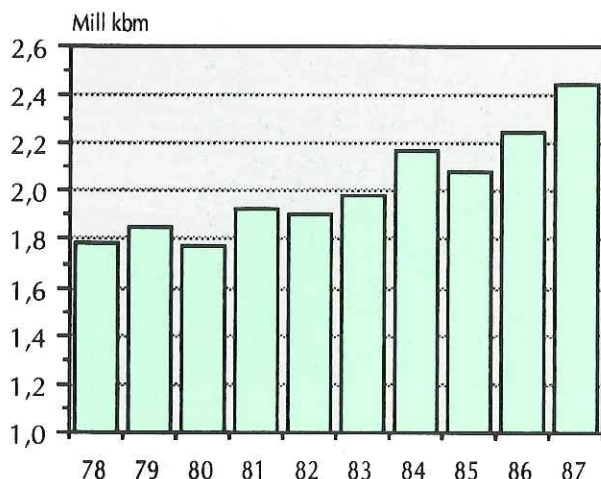
Fylkeslandbrukskontoret i Hedmark -
Skogbruksetaten
Glommen Skogeierforening
Mjøsen Skogeierforening
Trysilvassdragenes Skogeierforening
Skogbruksforeningen av 1950
Hedmark Skogselskap

Avvirkingen har økt i alle regioner

Rekordhøy avvirkning i 86/87

Avvirkningen de 10 siste årene

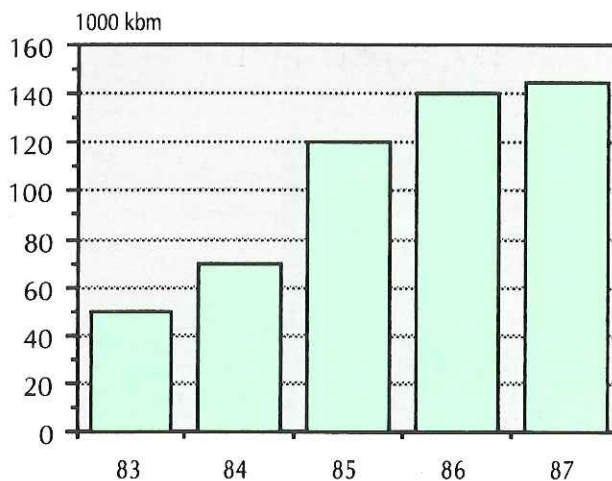

Nesten 2,5 mill m³ tømmer avvirket i 86/87

	Kvantum m ³	Verdi mill kr	Gj sn verdi kr/m ³
86/87	2.446.647	794	324,40
85/86	2.253.129	677	300,60
Økning	9 %	17 %	8 %

Tallene omfatter ikke ved for salg og til eget bruk.

Høy tynningsaktivitet

- Avvirkning i førstegangstynning utgjorde ca 145.000 m³.
- Tynningene i Hedmark representerer omtrent 50 % av den totale tynningsaktiviteten i Norge.
- I 1987 ble det utbetalt ca 3,4 millioner kroner i tilskudd til førstegangstynning i Hedmark.

Drift i vanskelig terreng

- Det ble utbetalt ca 1,7 millioner kroner til drift i vanskelig terreng, for et kvantum på vel 30.000 m³. Det er i gjennomsnitt 55 kroner pr m³.

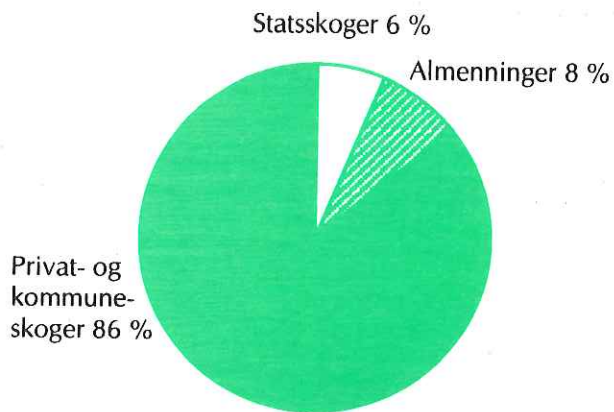

45 % av tømmeret ble avvirket med hogstmaskiner i 1987

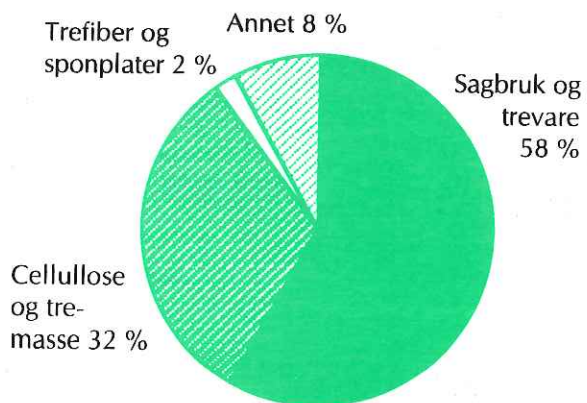
Foto: Jostein Skeidsvoll

Avvirkningsmålet er nådd!

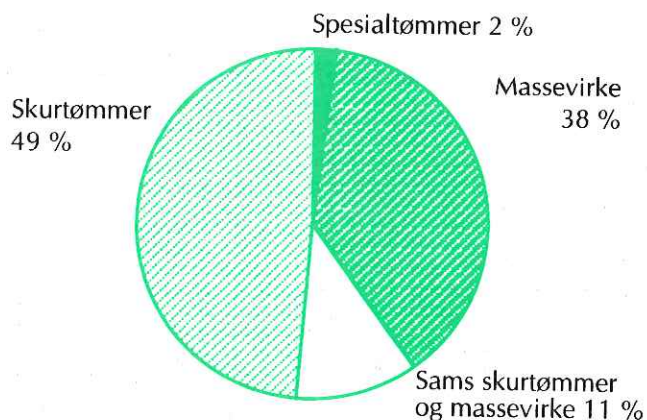
Tømmeret kommer fra

Tømmeret går til

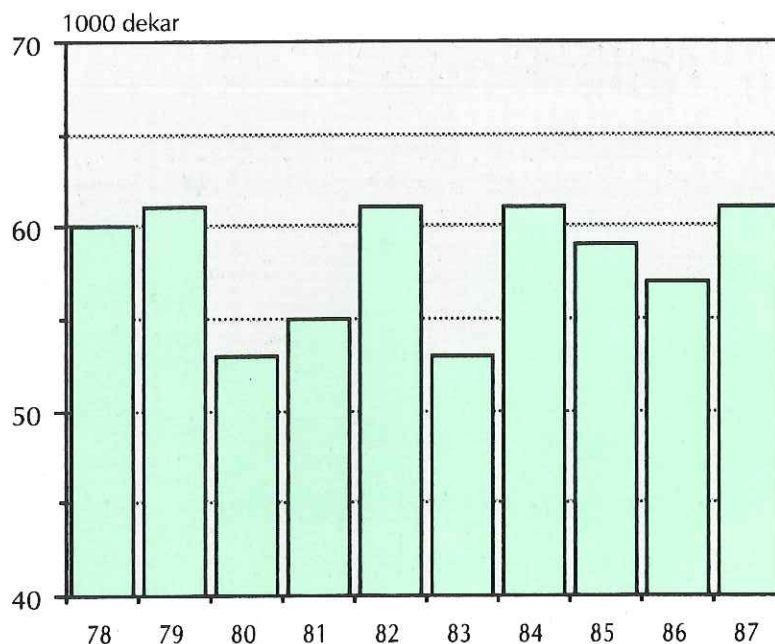

Skurtømmer er viktigst

75 % av salgsavvirkingen er gran
23 % er furu
2 % er lauv

Plante- arealet er stabilt

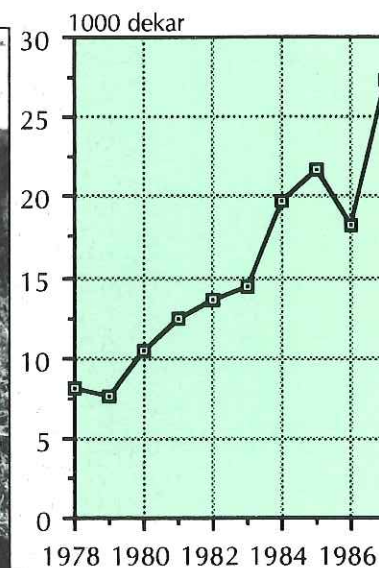

Plantearealet økte med 7 % fra 1986 til 1987. Det ser ut til å ha stabilisert seg på 55.000 - 60.000 dekar årlig.

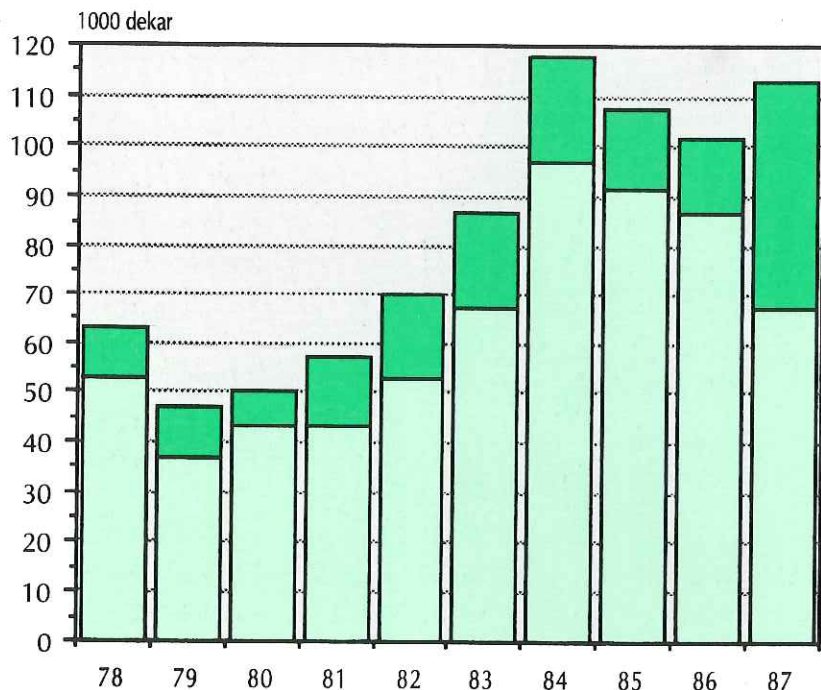
Foto: Inger Marie Bergene

Ny rekord i mark- beredning

Markberedningsarealet har hatt en positiv utvikling i den siste 10-årsperioden og er nå oppe i vel 27.000 dekar.

Ungskogpleie

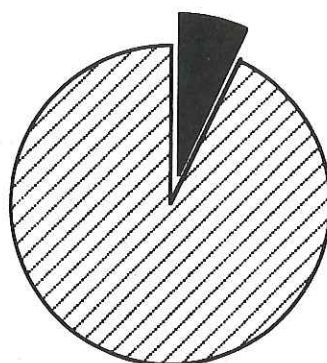
Ungskogpleiearealet økte med 11 % fra 1986 til 1987.

Hele søylen viser areal som det er utført ungskogpleie på.

- Areal som det er utført mekanisk og kjemisk etterarbeid på
- Areal som er avstandsregulert

Beskjeden bruk av plantevernmidler

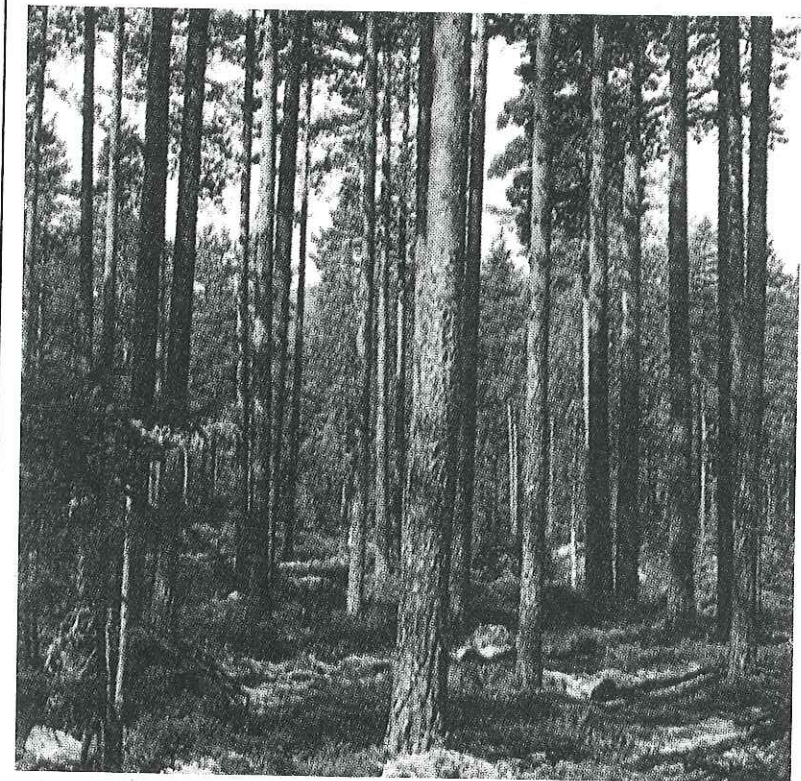

Plantevernmidler brukes lite i ungskogpleien. Bare 7 % av arealet ble behandlet på denne måten i 1987. Dette utgjør en halv promille av fylkets produktive skogareal.

Ungskogpleien er rimelig

Tiltakene innenfor ungskogpleien er rimelige investeringer. I gjennomsnitt for fylket kostet det 139 kroner å pleie ett dekar i 1987. Enhetskostnadene er uendret fra 1986 til 1987, i motsetning til tidligere år da de har fulgt den generelle kostnadsstigningen i samfunnet.

Hedmarksskogbruket investerer i fram

Grøfting

Nygrøfting:

Tørrlagt areal 11.000 dekar

Suppleringsgrøfting:

17.000 meter

Grøfterensk:

154.000 meter

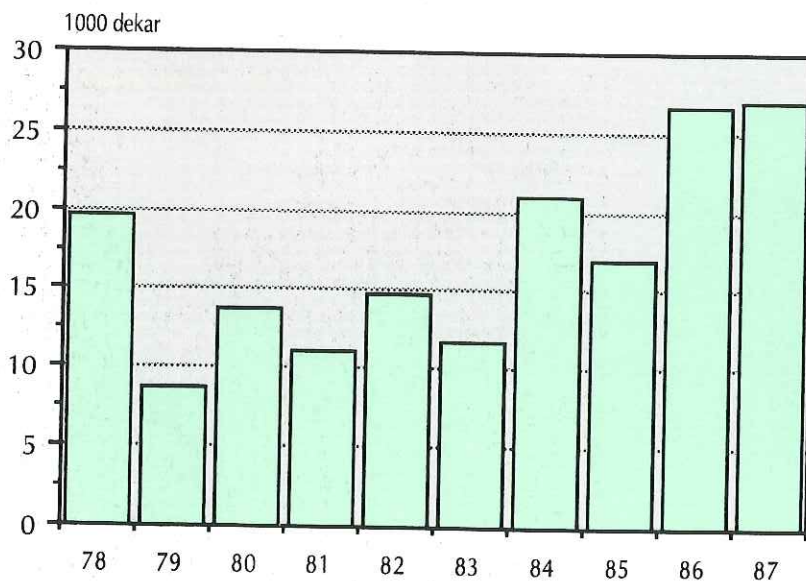
Myrgjødsling:

Det gjødsles for lite myr.
Bare 500 dekar myr ble
gjødslet i 1987.

Det er i første rekke tidlige
tørrlagte arealer som har
behov for oppfølging og
gjødsling.

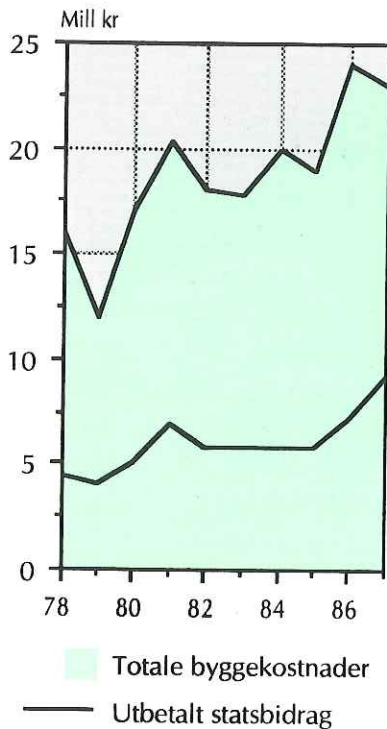
Fastmarksgjødsling

Utført fastmarksgjødsling i 10-årsperioden 1978-1987

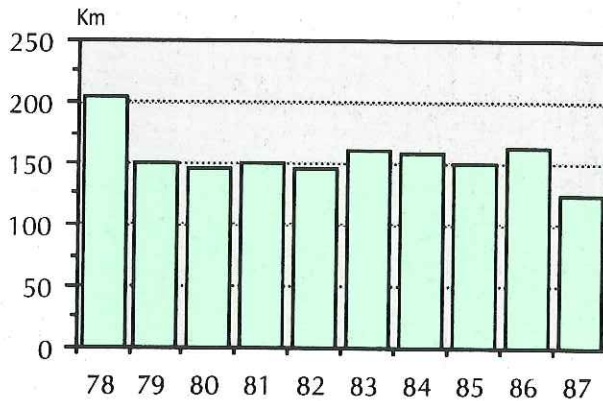

Vegene er skogbrukets pulsårer

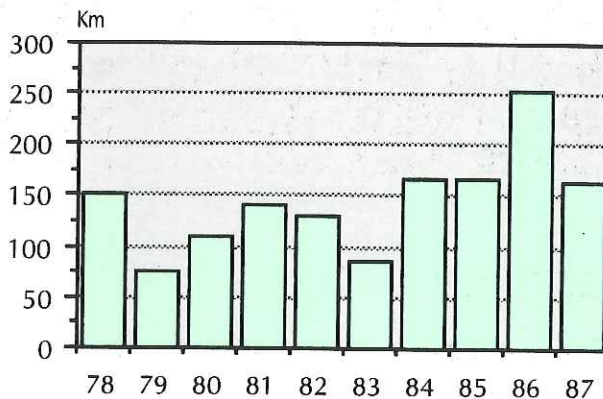
Totalt byggekostnader

123 km nye skogsbilveger i 1987

165 km eldre skogsbilveger ombygd i 1987

Enhetskostnadene stiger sterkt

Enhetskostnader ved nyanlegg økte sterkt i fjor. I 1986 kostet det 83 kroner å bygge en meter skogsveg. I 1987 kostet det 104 kroner.

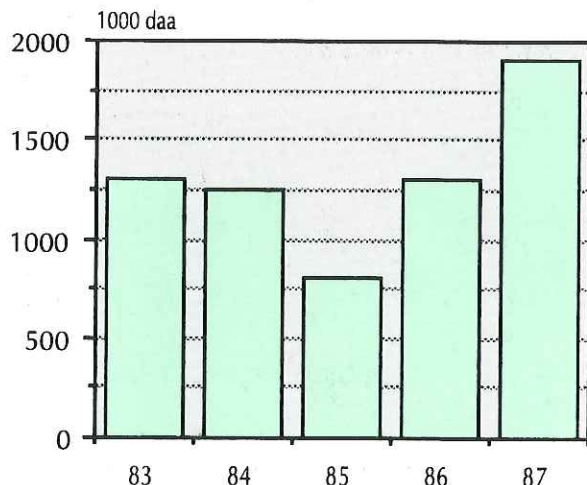
Enhetskostnadene ved ombygging har økt fra 55 til 63 kroner pr meter.

Foto: Johan Østby

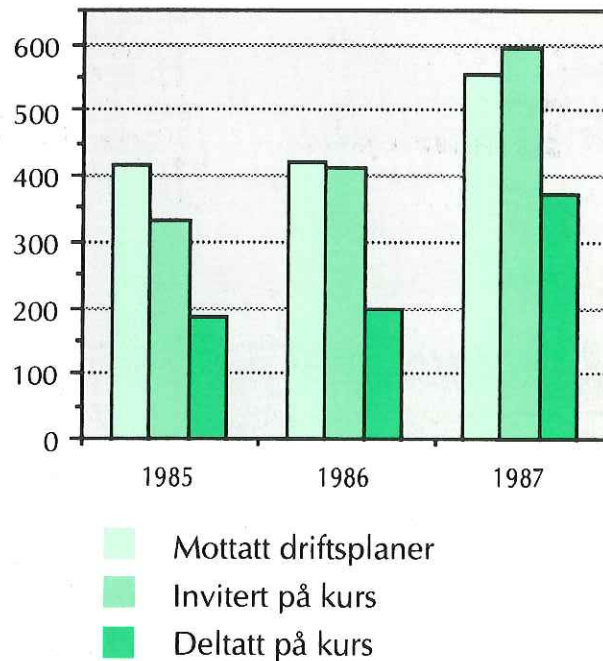
Planlegging er viktig

15 % av skogarealet taksert i 1987

Det har vært en sterk økning i taksert areal det siste året. 1,9 millioner dekar ble taksert i 1987, og det er 15 % av skogarealet i Hedmark.

Skogbruksplankurs

Utført skogbruksplanlegging i 1987

Antall planer			Taksert areal 1000 daa			Sum kostnad 1000 kr	Sum stats- tilskudd 1000 kr	Gj snitt stats- tilskudd %
Med bestilling	Uten bestilling	Sum planer	Med bestilling	Uten bestilling	Sum planer			
670	928	1598	1717	186	1903	7732	3890	50
42 %	58 %	100 %	90 %	10 %	100 %			

Skogavgift og statsbidrag

Bruk av skogavgift og statsbidrag

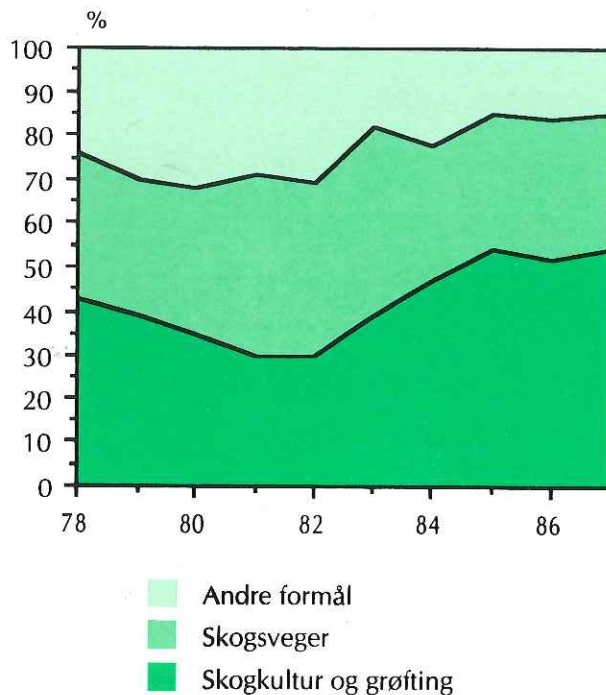
Formål	Kostnader Mill kr		Utbetalt skogavgift, statsbidrag mv Mill kr		Utbetalt statsbidrag Mill kr	
	1987	1986	1987	1986	1987	1986
Skogkultur og grøfting	57	41	48	38	8,1	6,2
Vegbygging og vegvedlikehold	33	26	29	23	9,3	8,2
Andre formål	16	13	13	12	2,9	1,8
Sum	106	78	90	73	20,3	16,2

Andre formål omfatter skogbruksplaner, merverdiavgift, skogforsikring mv

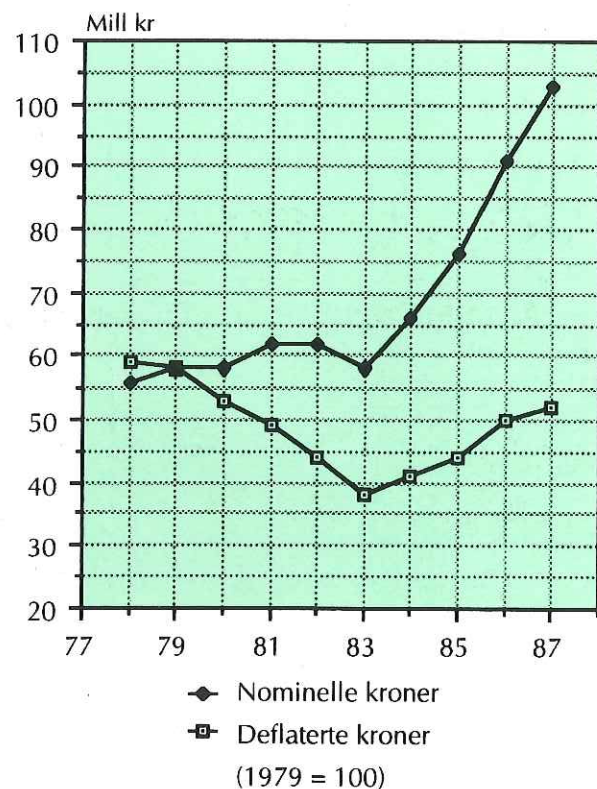
Omsetning i 1987

	1987	1986
Innbetalt skogavgift og statsbidrag	103	88
Utbetalt skogavgift og statsbidrag	90	73
Endring i beholdning	+ 13	+ 15
Beholdning 31/12	103	91

Hva brukes skogavgiften til?

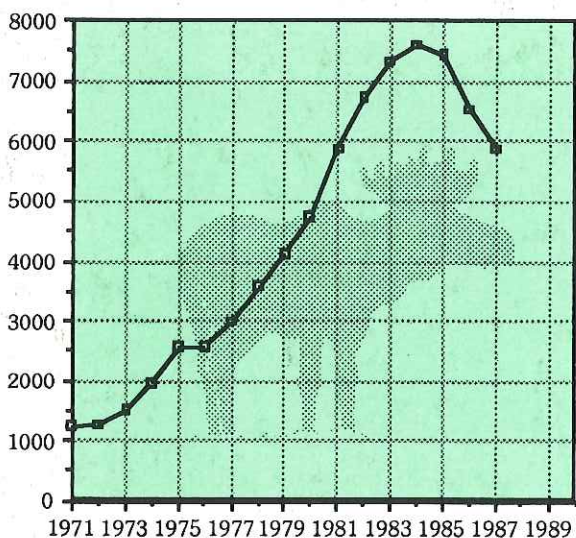
Beholdning av skogavgift 1978-1987

Dersom skogavgiftsbeholdningen regnes om til verdifaste kroner, har den sunket de 10 siste årene.

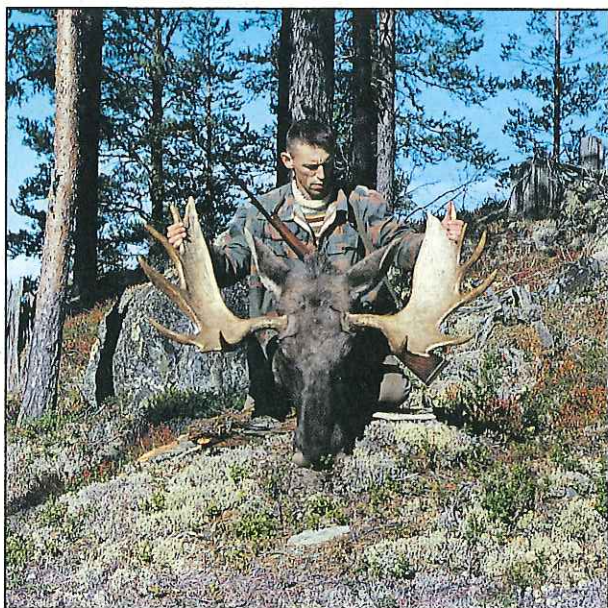
Skog og utmark

Elgstammen på veg mot rett nivå

Antall felte elg i Hedmark de siste 10 årene.

Foto: Norsk Skogbruksmuseum

Utmarksutnyttelse

Hedmark kan tilby jakt-, fiske- og friluftinteresserte et rikt og mangfoldig plante- og dyreliv sammen med et variert naturlandskap.

Utmarksnæringen i Hedmark omfatter i korte trekk de fleste tradisjonelle utmarksproduktene som for eksempel jakt, fiske, fritidsbebyggelse, campingturisme og lignende.

Vilt

Hedmark er landets desidert største elgfylke, med et uttak på ca 6.000 dyr pr år. Det utgjør omtrent hver 4. elg på landsbasis. I kjøttmengde utgjør dette ca 1.100 tonn og en førstehåndsverdi på ca. 40 millioner kroner.

Elgstammen er med bakgrunn i førtilgangen og skadeomfanget på skog og innmark, regulert noe ned de siste par årene. Siktemålet er å ha en framtidig produksjon på omkring 6.000 dyr pr år. Småviltbestanden er gjenstand for store svingninger fra år til år. På tross av en betydelig og gledelig oppgang av skogfuglbestanden de siste årene, er viltarter som rype, hare og ender de mest betydningsfulle i jaktsammenheng.

Fisk

Hedmark har ca 21.000 vann, som til sammen utgjør ca 1.270 kvadratkilometer med store muligheter for sportsfiske. Av de 27 registrerte fiskeartene i fylket er ørret, røye og sik de mest attraktive i sportsfiskesammenheng.

Den totale beskatning av fiskeressursene er beregnet til ca 300 tonn pr år og utgjør kun 15-20 % av fylkets potensielle fiskeressurser.

Fritidshus

Eksakte tall for omsetning av hytter og hyttetomter er vanskelig å anslå, men etterspørselen etter hytter, fylket sett under ett, synes å ligge på et relativt stabilt nivå.

Områder som kan tilby hytter med høy standard og helst med noen fritidsaktiviteter i tilknytning til hytteområdene, er utvilsomt mest etterspurt.